

EMINA KOLAREVIĆ, PROGRAMSKA DIREKTORKA KONVENCIJE ŽENA ZAPADNOG BALKANA

Žene su samosvjesnije, ali i dalje u sjenci muškaraca

“Vjerujemo da je obaveza svake žene da se bori za prava žena, u okviru svojih mogućnosti. Time se ona ne bori samo za sebe, već i za buduće naraštaje nekih žena kojima želimo da ostavimo pravedniji svijet. Ne smijemo zaboraviti da je pored institucionalnih reformi, mehanizama i politika koje imaju za cilj unapređivanje pozicije žene u društvu od ključnog značaja uključivanje svih aktera društva kako bi se taj cilj ostvario. Žena nije feministkinja ako se zalaže za rodnu ravnopravnost. Ona samo traži ista prava kao ljudsko biće. To je važno da zapamtimo”, kaže u razgovoru za CdM **Emina Kolarević**, članica Organizacionog odbora prve regionalne Konvencije žena Zapadnog Balkana simboličnog naziva “Ona je tu”.

Kolarević podsjeća da nije prošlo mnogo vremena otkako se rođenje ženskog djeteta u crnogorskoj porodici nije slavilo jednakim žarom kao rođenje muškog ili otkako su žene dva dana nakon porođaja odlazile nazad na njivu da nastave košenje.

“Podsjetimo se da su upravo naše majke odrastale u takvim uslovima. Vremenska distanca sa koje možemo posmatrati te (sad već) fenomene je sa istorijskog staništa veoma mala i može se reći da je žena u Crnoj Gori isključivo sopstvenim naporima svoju poziciju osnažila u godinama iza nas, suprotstavljanjem nejednakostima i osporavanjem tradicionalnih rodni uloga. Danas jeste samosvjesnija, ali je, bez dileme, još u sjenci muškarca. Upravo će, nadamo se, Konvencija žena Zapadnog Balkana ‘Ona je tu’ pokrenuti pitanja rodne ravnopravnosti kao neodvojivog dijela ljudskih prava, ključnog prioriteta u oblasti vladavine prava i preduslova razvoja Crne Gore i regiona, koji za cilj imaju poboljšanje uslova rada i života za žene u pogledu političke participacije, učešća u

“

Ne smijemo zaboraviti da je pored institucionalnih reformi, mehanizama i politika koje imaju za cilj unapređivanje pozicije žene u društvu od ključnog značaja uključivanje svih aktera društva kako bi se taj cilj ostvario.

”

izgradnji mira i ekonomske osnaženosti”, kaže Kolarević.

Na pitanje gdje se najviše vidi rodna ravnopravnost, a gdje neravnopravnost Kolarević ističe da su žene kako u Crnoj Gori, tako i širom svijeta brojnije u populaciji, a manjina na rukovodećim pozici-

jama i mjestima odlučivanja u skoro svim sferama politike, ekonomije, sistema obrazovanja, bezbjednosti.

“Uprkos Nacionalnom akcionom planu za rodnu ravnopravnost 2013–2017, koji je u skladu sa međunarodnim i evropskim prioritetima i standardima u pogledu rodne ravnopravnosti, u Crnoj Gori statistika nastavlja biti obeshrabrujuća. Kada je u pitanju političko predstavljanje, imamo jednu ženu predsjednicu političke partije. Na najvišim pozicijama izvršne vlasti žene nijesu zastupljene, od prošle nedjelje jedna žena manje pokriva ministarska mjesta. Danas dakle imamo tri ministarke za razliku od prošle nedjelje, kada smo imali četiri od ukupno 17 ministarskih mjesta. U parlamentu smo zastupljene 17,28

odsto, što nas stavlja pri dnu ljestvice evropskih zemalja u pogledu zastupljenosti žena u parlamentu. Predsjednik i potpredsjednici Skupštine su muškarci. Od 23 opštine u Crnoj Gori, četiri žene su predsjednice. Što se ekonomije i tržišta rada tiče, žene u Crnoj Gori u prosjeku rade tri i po sata duže od muškaraca dnevno. Samo 9,6 odsto kompanija je u vlasništvu žena. Žene zarađuju skoro 20 odsto manje od muškaraca za istu vrstu poslova, a uzimajući u obzir dohodak iz svih izvora, muškarci zarađuju čak 85 odsto više nego žene”, naglašava Kolarević.

Govoreći o temama koje će biti zastupljene na prvoj regionalnoj ženskoj konvenciji, Kolarević kaže da je program kreiran upravo na osnovu izazova sa kojima se žene u regionu susrijeću svakodnevno.

“Tema prvog dana konvencije biće ‘Uloga žene u izgradnji mira na Balkanu’. Tim povodom smo počastvovane što će specijalna gošća i glavna govornica biti **Širin Ebadi**, poznata kao jedna od prvih sutkinja u Iranu i prva osoba iz Irana koja je dobila Nobelovu nagradu za mir 2003. godine za višegodišnju borbu za prava iranskih političkih aktivista, žena i djece. U tom danu predavanja će takođe imati **Florans Artman**, spisateljica i bivša portparolka Haškog tribunala za bivšu Jugoslaviju, **Borka Pavićević**, aktivistkinja i dramaturškinja, jedna od najistaknutijih žena u borbi protiv autoritarnog režima u Srbiji 1990-ih, **Vedrana Rudan**, hrvatska spisateljica i oštra

Odrasla sam pored jakih žena

Na pitanje sa čime se kao žena morala boriti u svojoj profesionalnoj karijeri, Kolarević ističe da je njena situacija bila lakša jer je odrasla pored “jakih žena”.

“Moje bake su bile stotjerke svojih porodica. Moja majka je često otkidajući od sna uspijevala da podiže brata i mene, vodi domaćinstvo i kao sutkinja obrađuje 300 predmeta godišnje. Nijesam sigurna da su sve žene u mom okruženju imale tu privilegiju. Moja lična borba odnosila se na buđenje svijesti kod one druge strane, da se nijedna od nas ne smije unaprijed potcijeniti i da svaka od nas mora da dobije ravnopravnu šansu da pokaže i dokaže svoje kvalitete”, poručuje Kolarević.

kritičarka balkanskog društva. Tokom drugog dana konvencije u okviru teme ‘Žene i biznis’ biće riječi o izazovima ženskog preduzetništva na Zapadnom Balkanu i značaju ženskog liderstva u ekonomskom razvoju Crne Gore... Treći dan konvencije biće posvećen ženi u svijetu umjetnosti i književnosti, kada će akcenat biti stavljen na značaj ženskog stvaralaštva koje je u velikoj mjeri prisutno, ali nije dovoljno prepoznato u javnosti”, kaže CdM

CdM

23

SU OPŠTINE U CRNOJ GORI, A SAMO SU ČETIRI ŽENE PREDSEDNICE. ŽENE ZARAĐUJU SKORO 20 ODSTO MANJE OD MUŠKARACA